

13.11.1992

Valtion vakuusrahaston jaosto
johtokunnan puheenjohtaja Jorma Aranko

SUOMEN SÄÄSTÖPANKKI - SSP:N MUUTTAMINEN OSAKEYHTIÖKSI

SSP:n hallintoneuvosto käsitteli 12.11.1992 kokouksessaan pankin isännille tehtävää konversioesitystä ja siihen liittyviä seikkoja. Käsittelyn pohjana olivat SSP:n johtokunnan esitys ja valtion vakuusrahaston jaoston asiassa tekemät päätökset sekä esitykset. Kokouksessa käytiin asiasta kriittistä keskustelua, tehtyjä esityksiä ei hyväksytty, vaan pankin edustajat velvoitettiin käymään VVR:n kanssa neuvottelut pankin paikallisuutta ja alueellisuutta korostavan toimintatavan turvaamiseksi, sen pohjalta hallinnon periaatteita toteuttavan käytännön muodostamiseksi ja vielä sen selvittämiseksi, mitä mahdollinen rakenneratkaisu muiden pankkien kanssa tarkoittaa SSP:n toimintatavan kannalta. Asia otetaan uudelleen käsiteltäväksi 27. ja 28.11. ennen isäntien kokousta pidettävissä hallintoneuvoston kokouksissa.

Luottamushenkilöiden piirissä on aito huoli siitä, että SSP:n konversio merkitsee samalla sen toimintatavan muuttumista paikallisuudesta keskitettyyn liikepankkimalliin. Se antaisi osuuspankeille välittömän ja kiistattoman edun, joka johtaisi säästöpankkitoiminnan entistä ahtaammalle. Pettymystä keskustelussa tuotiin esille erityisesti sen johdosta, että luottamushenkilöt ja terveiden kirjoissa olleet pankit ovat hyväuskoisesti luottaneet lupauksiin, minkä mukaan yhteisvastuun kantaminen tulella mukaan SSP:hen ja ottamalla siihen mukaan myös pahimmat ongelmapankit oli-

13.11.1992

si myönteinen, isänmaallinen teko, jota tuettaisiin valtion toimin ja joka antaisi mahdollisuuden säästöpankkitoiminnan tervehdyttämiselle ja siten sen toiminnan jatkuvuuden varmistamiseen. Samoin he luottivat lupauksiin, että toiminta ja hallinto perustuvat alueellisuuteen ja paikallisuuteen. Ilman mainittuja puite-ehtoja uutta pankkia ei olisi edes saatu synnytettyä. Täysin yksituumainen on näkemys, että säästöpankkitoiminnan voima on nimenomaan sen vahvassa ankkuroinnissa alueisiin. Nyt luottamushenkilöhallinto katsoo, että tätä toimintapohjaa ollaan murentamassa, että se uhkaa säästöpankkitoiminnan perusetuja eivätkä he siten voi olla myötävaikuttamassa pankin ja myös yhteiskunnan etujen vastaiseen ratkaisuun.

Runsaasti esitettiin myös kysymyksiä, mikä on muuttunut niin radikaalisti, että säästöpankkiryhmän ratkaisusta ollaankin tekemässä kansallista ongelmaa, mikä ilmeisen pian pyritään eliminoimaan. Huomiota kiinnitettiin siihen, että hyvässä yhteistyössä laaditun tervehdyttämishjelman jälkeen, jota pankin tuli vastuuta kantaen toteuttaa, ollaankin tulossa tilanteeseen, missä yhteiskunnan talkoisiin osallistuneet joutuvatkin pankin tosiasiallisen haltuunoton myötä syyllistetyiksi. Osa keskeisistä luottamushenkilöistä katsoo, että he ovat tahtomattaan johtaneet omien säästöpankkiensa ja myös SSP:n isännät harhaan mahdollisesti katteettomiksi osoittautuvilla, viiranomaisten antamalla lupauksilla. Kun ratkaisujen seuraukset ovat nyt arvioitavissa, he haluavat, että isäntien osalta jatkopäätösten tulee perustua riittävään ja rehelliseen tietoon.

On arvioitavissa, että jos SSP:n hallintoneuvosto ei puolla konversioesitystä, myöskään isännät eivät asiaa hyväksy, ainakaan suunnitellulla aikataululla. Peruste on sama kuin hallintoneuvoston kohdalla; he eivät ole sitoutuneet eivätkä halua olla tekemässä säästöpankkitoiminnan loppumiseen tai lopettamiseen johtavaa ratkaisua.

Edellä kursoorisesti kuvatun pohjalta esitän omia arvioitani minkälaisin tarkennuksin riittävä yksituumaisuus voitaisiin saada ratkaisujen taakse;

13.11.1992

- 1) alueellisuus ja paikallisuus tulee voida varmistaa jo dokumentaatiossa. Huomiota on tällöin kiinnitetty yhtiöjärjestyksen 2 ja 16 §:ien muutoksiin.
- 2) hallintoneuvoston koostumuksen tulisi olla sellainen, että se mahdollistaa alueiden aidon osallistumisen valtakunnalliseen päätöksentekoon. Vaihtoehtoina on tällöin joko jäsenmäärän nostaminen 40:een (= säästöpankkisäätiöille 16 varsinaista ja 16 varajäsentä) tai osan säästöpankki-alueiden edustajista valitsemista omistajan (VVR:n) mahdaatilla. Tällöinkin hallintoneuvoston jäsenmäärää tulisi nostaa.
- 3) huomiota tulisi kiinnittää VVR:n tekemisiin henkilövalintoihin, koska ne indikoivat voimakkaasti, minkälainen rooli hallintoneuvostolle todellisudessa on ajateltu. Kun VVR ei vielä ole henkilövalintoja tehnyt, esitän että puheenjohtajuus olisi edelleen säästöpankkipuolella. Se ei mitenkään heikennä VVR:n omistajaintressiä, jota jo muutenkin vahvistaa tukipäästösten mukainen puuttumisoikeus.
- 4) säästöpankkitoiminnan jatkuvuuden hyväksyminen esitettyjen tavoitteiden mukaisesti mahdollisissa allianssiratkaissuissa auttaisi konversioratkaisun seuraamusten arviointia. Siinänsä rakenneratkaisua työnjaon pohjalta esim. KOP-vaihtoehdon mukaisesti ollaan valmiit tukemaan.

Edellä esitettyjen, ymmärtääkseni valtion todellisen intressin kannalta vähäisten tarkennusten jälkeen uskon löytyvän aineksia ratkaisulle. Pankin hallintoneuvoston ja hallituksen edustajat ovat luonnollisesti käytettävissä neuvonpitoon ratkaisun täsmentämisestä.

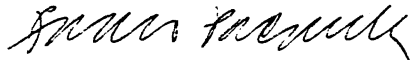
Suomen Säästöpankki - SSP:n kannalta sille keskeisen konversioasian käsittely tapahtuu erityisen kriittisenä ajankohtana. Isäntien kokousta seuraavien viikkojen aikana erääntyy

13.11.1992

yli 15 miljardia markkaa varainhankintaa, josta suurin osa talletuksia. Pankin kohtalosta käyty kampanjanomainen kirjoittelu on jo vaikeuttanut fundingin hoitoa. Lisälevottomuus tai käsitykset pankin tulevaisuuden epävarmuudesta johtaisivat herkästi hallitsemattomaan tilanteeseen, jonka jälkeen pankilla ei olisi luottamushenkilöitä, ei tallettajia eikä talletuksia. Se kehitys olisi ehkä paikallisen kilpailijamme eduksi, mutta varmasti yhteiskunnan tappioksi.

Pyydän, että valtion vakuusrahasto ottaa em. osin ja perusteella konversioasiamme uuteen käsittelyyn ja tarkistaa sen kriittisimpiä kohtia yksimielisyyden saavuttamiseksi tässä tärkeässä asiassa. Pankkimme edustajat ovat käytettävissänne asiaa koskeviin neuvotteluihin.

Kunnioittavasti

JAKELU:

Valtion vakuusrahaston jaosto

TIEDOKSI:

Toivo T. Pohjala, Toivo Yläjärvi, Mikko Rönholm